

Expedient sancionador núm. 13/2013-S (Protecció de menors. Esoterisme. TV Nacional 3 - 66.3 de Tarragona) incoat al prestador de serveis de televisió Infraestructuras y Gestión 2002, SL

Obertura del període d'informació prèvia

Fets

L'Àrea de Continguts del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, mitjançant l'Informe 45/2013, de 23 de juliol, ha analitzat els continguts de les emissions del canal 66.3 de Tarragona al llarg de 48 hores. La mostra d'anàlisi comprèn des de les 14.00 hores del 16 de juliol fins a les 14.00 hores del 18 de juliol de 2013.

Aquesta anàlisi posa de manifest l'existència de determinats incompliments de la legislació aplicable als prestadors de serveis de televisió pel que fa a la protecció de menors. Concretament, s'hi estableix el següent:

"[...] L'anàlisi de les emissions del canal 66.3 de Tarragona detecta la presència de continguts que es poden considerar esotèrics.

▪ En primer lloc, els continguts emesos pel canal analitzat responen a la definició de *programes de contingut esotèric* que estableix l'article 12 de la Instrucció sobre protecció de la infància i l'adolescència, senyalització orientativa i dret a la informació: "s'entén per programes de contingut esotèric aquells en què es posen en pràctica, entre d'altres, tècniques com ara [...] la vidència."

A tall d'exemple, s'hi inclou la transcripció parcial de dues de les trucades, que mostra l'esquema habitual de les consultes, a les que es dona resposta a través del tarot i d'altres tècniques, com ara la numerologia, les runes, la lectura de xacres, etc.

▪ En segon lloc, a les promocions de programes propis també s'hi constata la naturalesa de les emissions, com mostra la presentació que es transcriu a continuació (dia 16 a les 15.58 hores):

"Hola, soy Belén Francés y estoy aquí para recordarte que voy a estar contigo todos los días de 2 a 3 y de 4 a 5 de la tarde en directo. Ya sabes, siempre de la mano de nuestros angelotes, esos seres de luz que te van a decir quién es el ser que te acompaña y qué mensaje tiene para ti. También nos pueden hablar acerca de tu espiritualidad, de cómo estás desarrollando esa parte de tu vida. Para cuestiones más del día a día, pues ya sabéis... contamos con el *Legacy*, ese tarot maravilloso que nos va a dar muchísima información. Para temas un poquito más especiales, vamos a contar con nuestra baraja española, esta que sabéis que uso poquito porque como digo será para momentos más especiales. Y, ya sabes, que los ángeles, como siempre, te guíen, te acompañen, te iluminen y te cubran con su manto de luz dándote la mano para recorrer ese camino que es la vida". [...]"

Pel que fa a la senyalització de la programació, l'Informe 44/2013 estableix el següent:

"[...] Totes les emissions del canal 66.3 de Tarragona estan *qualificades per a tothom*, atès que s'emeten sense cap codi de senyalització, a excepció dels dies 17 i 18 de juliol de les 1.05 a les 5.55 hores, en què la programació (corresponent a l'espai eròtic *Clips eròtics*) apareix senyalitzada com a *no recomanada per a menors de 18 anys*, tot i que no va acompanyada del senyal acústic reglamentari al començament de l'emissió [...]"

Així mateix, l'Informe de l'Àrea de Continguts estableix, pel que fa a les sobreimpressions que apareixen en pantalla, el següent:

"[...] Durant les emissions, entre 6.00 hores del matí i les 1.00 hores de la matinada, al marge superior dret de la pantalla hi apareix sobreimpresa de forma contínua la paraula "TELEVENTA". Aquesta sobreimpressió no apareix durant l'emissió dels espais *Equipo de Pepita Vilallonga* i *Aida Romero. Entrada al futuro*.

D'altra banda, apareixen sobreimpressos de manera permanent tres números de telèfon que varien la seva ubicació en funció del programa emès, però sempre se situen a la part inferior de la pantalla: un d'identificat com de "Cita previa" amb prefix 902; un segon identificat com a "Gabinete", amb prefix 806; i, amb una mida més gran, el nom de la persona "vident" que apareix en pantalla associat al telèfon de participació en el programa, de nou amb prefix 806. Segons el Codi de conducta dels serveis de tarifació addicional i classificació dels serveis,¹ el número 806 que el programa proporciona per tal d'intervenir en directe és el que correspon a serveis d'oci i entreteniment, entre els quals figuren "los servicios de contenido esotérico, astrológico, de adivinación, cartomancia y/o predicción del futuro por otros medios".

A l'últim, a sota dels tres números de telèfon es pot llegir, en mida més petita: "Servicio ofrecido por: Orient Exotic 2008 SLU. Apd: 8083 CP:28008 Madrid. Coste de la llamada: RF:1,21 €/min. RM:1,57 €/min IVA INC. Mayores de 18 años". A sota, la franja inferior de la pantalla inclou missatges SMS de les persones telespectadores que s'alternen amb publicitat d'un telèfon presentat com "de información general" (vegeu la figura 1).

Cal comentar que durant l'emissió dels espais *Las piedras de María Jacaranda* no s'inclou el telèfon identificat com a "Cita previa". D'altra banda, en el cas de l'espai *Aida Romero. Entrada al futuro*, al seu lloc hi apareix un número amb prefix 91 associat a la imatge d'una targeta de crèdit [...]"

Finalment, de l'anàlisi de les emissions des de les 14.00 hores del 16 de juliol fins a les 14.00 hores del 18 de juliol de 2013, corresponents al canal 66.3 de Tarragona, l'Informe 45/2013 en conclou que "[...] durant les 48 hores analitzades, les emissions del canal 66.3 de Tarragona estan conformades per programació de continguts esotèrics entre les 6 del matí i l'1 de la matinada, i per programació eròtica en la franja de matinada [...]"

¹ Resolució del 15 de setembre de 2004, de la Secretaria d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació, per la qual es disposa la publicació del Codi de conducta per a la prestació dels serveis de tarifació addicional.

2n. Vist l'informe de l'Àrea Jurídica d'aquest Consell, les consideracions del qual es reproduïxen íntegrament:

“Consideracions jurídiques

Primera. Sobre el deure de protecció de la infància i la joventut: emissió de continguts esotèrics

L'article 9 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (en endavant, LCA), estableix com a principi i valor essencial implicat en l'exercici de l'activitat vinculada a la comunicació audiovisual “la protecció de la infància i la joventut”.

Pel que fa als continguts audiovisuals, la lletra *h* de l'article 80 d'aquesta Llei determina com un principi bàsic regulador d'aquests continguts, en consonància amb el que estableix l'apartat 4 de l'article 20 de la Constitució espanyola, que, en el marc de l'exercici legítim dels drets fonamentals de la llibertat d'expressió i d'informació, la realització d'activitats de comunicació audiovisual ha de “respectar el deure de protecció de la infància i la joventut d'acord amb els termes que estableixen aquesta llei i la legislació aplicable en aquesta matèria”.

A aquest efecte, l'apartat 2 de l'article 81 de la LCA estableix que els continguts que puguin afectar el desenvolupament físic, mental o moral dels menors només es poden difondre després de les 22 i abans de les 6 hores i, a més, la difusió d'aquests continguts ha d'anar precedida d'un senyal acústic i s'ha d'identificar amb la presència d'un senyal visual durant tota l'emissió. Dins d'aquests continguts, i d'acord amb l'apartat 2 de l'article 7 de la Llei de l'Estat 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual, hi ha els relacionats amb l'esoterisme i les paraciències.

Així mateix, l'article 12 de la Instrucció general del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre protecció de la infància i l'adolescència, senyalització orientativa i dret a la informació de les persones usuàries dels serveis de televisió, aprovada mitjançant l'Acord 296/2007, de 19 de desembre, qualifica els programes de continguts esotèrics com a programes “no recomanats per a menors de 18 anys” i, en conseqüència, en prohibeix l'emissió entre les 6.00 hores i les 22.00 hores.

Finalment, cal tenir en compte que, d'acord amb el Codi de conducta per a la prestació dels serveis de tarifació addicional, de 23 de juliol de 2004, el número de tarifació addicional 806 està destinat a serveis d'oci i d'entreteniment, dins dels quals s'inclouen els serveis de contingut esotèric, astrològic, d'endevinació, cartomància i/o predicció del futur per altres mitjans, entre d'altres.

En conseqüència, de la normativa aplicable i del contingut de l'Informe de l'Àrea de Continguts, se'n desprèn la presència eventual de continguts esotèrics en les emissions d'Infraestructuras y Gestión 2002, SL pel canal 66.3 de Tarragona, des de les 143.00 hores del 16 de juliol fins a les 14.00 hores del 18 de juliol de 2013.

Segona. Tipificació de la conducta infractora

L'incompliment del deure de protecció de la infància i la joventut que es materialitza per mitjà de l'emissió de continguts esotèrics dins de l'horari protegit pot ser constitutiu d'una infracció molt greu, d'acord amb la lletra c de l'article 132 de la LCA, que tipifica com a tal “l'incompliment de qualsevol dels deures imposats d'acord amb aquesta llei amb relació a

la protecció de la infància i la joventut, tant per part dels prestadors de serveis de comunicació audiovisual com dels distribuïdors de serveis de comunicació audiovisual, per a la distribució de programes de ràdio i televisió”.

Tercera. Sanció i graduació

La lletra a de l'apartat 1 de l'article 136 de la LCA preveu que les infraccions molt greus siguin sancionades amb una multa des de 90.001 fins a 300.000 euros i la suspensió de l'activitat per a un termini màxim de tres mesos.

D'altra banda, d'acord amb l'article 137 d'aquesta llei, per establir el grau de la sanció cal tenir en compte, entre d'altres, l'existència d'intencionalitat o de reiteració.

Quarta. Obertura del període d'informació prèvia

L'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre sobre el procediment sancionador aplicable als àmbits de competència de la Generalitat (en endavant, Reglament del procediment sancionador), estableix que abans de l'acord d'inici de l'expedient, l'òrgan competent pot obrir un període d'informació prèvia amb la finalitat d'esbrinar les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables. Així mateix, l'apartat 2 de l'article 34 de l'Estatut orgànic i de funcionament del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, aprovat per l'Acord 3/2001, de 28 de febrer (en endavant, EOF), estableix que l'expedient s'ha d'iniciar amb un període d'informació prèvia, no superior a vint dies hàbils, en què s'ha de donar audiència a les parts interessades.”

De conformitat amb el que disposen la lletra g de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya i l'article 34 de l'EOF, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta el següent

ACORD

1. Obrir, de conformitat amb el que disposa l'article 34 de l'EOF, un període d'informació prèvia per tal de donar audiència al prestador de serveis de televisió Infraestructuras y Gestión 2002, SL, com a part interessada, per tal que, en el termini màxim de deu dies, formuli, en els termes que estableix l'article 7 del Reglament del procediment sancionador, les manifestacions que consideri oportunes arran de l'emissió de programació eventualment esotèrica pel canal 66.3 de Tarragona, des de les 14.00 hores del 16 de juliol fins a les 14.00 hores del 18 de juliol de 2013.
2. Notificar aquest Acord a Infraestructuras y Gestión 2002, SL.

Barcelona, 29 de juliol de 2013

Roger Loppacher i Crehuet
President

Daniel Sirera Bellés
Conseller secretari